

Can Vallalta

Dosrius

Ubicació

Comarca:	Maresme
Lloc/Adreça:	Veïnat de Rupit, 5 - Zona de Canyamars
Emplaçament	A l'extrem de ponent de la serra de Vallalta, sota la sureda de Can Brugueràs
Alçada:	355m

Coordenades:

Latitud:	41.60444
Longitud:	2.46538
UTM Est (X):	455451
UTM Nord (Y):	4605997

Classificació

Número de fitxa	08075-136
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Popular
Segle	XVII-XVIII
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. Cad.: 001112800DG50F
Autoria de la fitxa	Adriana Geladó Prat
Data de registre de la fitxa:	dc., 13/12/2017 - 01:00

Descripció

Masia aïllada formada per diversos cossos adossats, amb barri tancat delimitat per una tanca d'obra de força alçada. Presenta un gran portal d'accés rectangular, amb els brancals fets de carreus i la llinda plana. Està protegit amb una teuladeta de dues vessants. La part de tramuntana del recinte està delimitat pel propi desnivell del terreny i, a la banda de migdia, hi ha dos cossos adossats que queden a l'exterior del recinte. El volum principal és rectangular, presenta una coberta de teula àrab de dues vessants, amb el carener perpendicular a la façana principal, i està distribuït en planta baixa i pis. La façana principal, orientada al sud-oest, compta amb un portal d'accés d'arc de mig punt adovellat de granit. La resta d'obertures es corresponen amb finestres rectangulars, amb els brancals bastits amb carreus de pedra i les llindes planes. La de la finestra situada damunt del portal està gravada amb la següent inscripció: "PAU VALLALTA 1711". A la part superior del parament hi ha un senzill rellotge de sol de perfil rectangular i gnòmon de vareta. La façana de migdia també presenta obertures rectangulars emmarcades amb carreus de pedra i llindes planes. Destaca un balcó al pis, amb la llosana motllurada i el finestral protegit amb un voladís de teula àrab, i unes escales adossades a l'extrem de llevant. De la façana de ponent destaca un portal rectangular amb un dels brancals bastit amb maons. De la façana de tramuntana destaca una finestra rectangular al pis, amb els brancals fets de carreus. Alhora hi ha dos cossos rectangulars adossats a cada extrem del parament. Tenen les cobertes de teula àrab d'un sol vessant i estan organitzats en dos nivells. Pel que fa als dos nivells situats a la banda de migdia del recinte, en destaca un. És rectangular, està cobert amb una teulada de dues vessants disposades a diferent nivell i organitzat en dues plantes. S'hi observa una finestra rectangular emmarcada amb carreus de pedra i la llinda plana. Tots els volums de la construcció tenen els paraments arrebossats i emblanquinats. El principal està rematat amb un ràfec de teula àrab i té carreus de pedra a les cantoneres. A l'exterior del recinte, a l'extrem sud-est, hi ha una era de planta circular bastida en cairons. Al bell mig de la coberta del volum principal hi ha una espadanya sense campana.

Observacions:

L'element està inclòs dins dels límits del Parc del Montnegre i el Corredor.

Història

La primera referència documental relacionada amb la masia apareix en una relació titulada "Noms dels masos en que es componen la parròquia de Dosrius y Canyamas quan totes estan baix domini directe de la casa de Marquès de Castellidosrius". En aquest document es fa referència a la casa i terra de Vallalta. Posteriorment, segons una relació de les cases que existien a Dosrius consultada a finals del segle XIX pel rector Gaietà Viaplana, l'any 1632 apareix el topònim "Vellalta" dins del veïnat de Canyamars. Dins del mateix document, en la llista corresponent a l'any 1897, hi apareix com a "Bellalta". Durant el segle XVIII, les referències documentals del cognom i de la masia continuen. En aquest sentit, en una llibreta que passava revista de les terres i vinyes de Dosrius i Canyamars datada l'any 1779, hi apareix en "Pera Vallalta". I, finalment, en les "Llibretes per cobrar lo reial catastro de dosrius y cañamas del primer ters de 1786", i també en les posteriors fins l'any 1792, hi consta el nom "Pera Bellalta". Quant al segle XIX, la masia apareix grafiada en un plànol cadastral dels termes de Dosrius i Canyamars elaborat l'any 1853. Poc després, en un llibre de registre de retolació de carrers i numeració de cases del quinquenni 1860-1865, en el veïnat de Rupit, hi consten en "José Vellalta, mayor" com a cap d'un edifici amb 11 habitants, i en "José Vellalta, menor" com a cap d'un altre edifici amb 6 habitants (números 20 i 22). És força probable que una de les dues mencions faci referència a la masia. Dins del segle XX, durant el mes d'agost de l'any 1930, la masia albergà catorze nens de la colònia escolar organitzada per la Societat Protectora de l'Ensenyança Catalana, organitzada per la seva delegació mataronina. Segons les fonts orals, a la masia hi van haver masovers durant el segle XX. Pel que sembla, els ramats de xais de can Bosc hi feien parada quan anaven a pasturar per la contrada. La gent dels voltants aprofitava i n'anava a comprar. Pel que fa a les reformes, cal dir que no s'hi han fets mai obres de rehabilitació, només de manteniment. En l'actualitat, la masia és usada

com a habitatge de segona residència. En darrer terme, en el picaporta del portal d'accés al barri, hi ha unes incisions fetes en el metall on es pot llegir: "S.B.R. 1º 1818".

Bibliografia

ALSINA, N.; CALONGE, R.; CUSPINERA, L.; JUBANY, M.A.; LACUESTA, R. (2005). Inventari del patrimoni històric, arquitectònic i ambiental de Dosrius. [Barcelona: Diputació de Barcelona, Ajuntament de Dosrius], Núm. Ref.: I.RR.67/147. COLOMER, Margarida (2018). Josep Abril. Alcalde de Mataró afusellat pel franquisme. Barcelona: Josep Vall editor, p. 88. DIPUTACIÓ DE BARCELONA (1989). Pla Especial del Montnegre i el Corredor (Serralada de Marina). Aprovació definitiva 20-07-1989. [Inèdit]. RAMIS NIETO, Josep. "Cases a Dosrius (1632-1897)". A Dosrius. Una visita al passat. 1 de novembre de 2017. Bloc. Accés el 27 de setembre de 2017.

